

ved en sådan ret. Derimod er der grund til at forventte, at mulighederne for at udbedre forholdet bliver bedre, når forældrene ikke straks efter barnets forsvinden skal tage stilling til, om de vil godtage, at barnet forbliver på krisecentret i nogle dage, men både forældre og børn og rådgivere får nogle dages henstand, før der skal træffes beslutning af nogen art. Det er en selvfølge, at forældrene i denne periode løbende orienteres om, hvordan barnet har det, ligesom det allerede nu sker fra døgnkontakten i de tilfælde, hvor forældrene har givet deres tilladelse. Erfaringerne med disse tilladelser er utvetydigt, at selv en kort separationsperiode bidrager væsentligt til at gøre konflikten overskuelig og til at øge mulighederne for at bearbejde de egentlige årsager.

Der skal i Amsterdam være gennemført eller eksperimenteret med en ordning, som giver barnet ret til at være væk i en uge, uden at forældremyndigheden kan blokere det. Forslagsstillerne finder, at erfaringerne herfra bør søges inddraget i den danske debat.

Ligeledes finder vi, at der er grund til mere generelt at overveje en graduering af forældremyndigheden, som dette forslag er et lille, beskedent eksempel på, bl.a. gennem en mere differentieret »myndighedsalder«, således at der ikke bliver tale om ét brat skel ved de 18 år, men en gradvis udvikling til fuld myndighed ved det fyldte 18. år, således som det i et vist omfang findes i Island.

Som det fremgår af de indledende, generelle bemærkninger, så VS gerne en langt mere vidtgående separations- eller skilsmisseret for børn end her foreslået, specielt for børn over 15 år (jfr. Island). Men vi erkender, at det forudsætter en anden løsning af forsørgelsesproblemet end den nuværende forældrenes forsørgelsespligt.

Til punkt 5

Forslaget forudsættes at omfatte høringsret og ret til medbestemmelse i afgørelser vedrørende forældremyndighed, samkvemsret, institutionsanbringelse og lignende vidtgående indgreb i barnets tilværelse, men også i mere dagligdags forhold som skolevalg m.v.

(For så vidt angår de rent hjemlige, personlige forhold, som ikke involverer nogen offentlig myndighed eller institution, bør der efter forlagsstillerne opfattelse ske en gradvis myndighedsudvidelse op til forældremyndighedens og forsørgelsespligtens fulde bortfald ved 18 års alderen, jfr. de generelle bemærkninger samt bemærkningerne til punkt 4.)

Ud over det af børnekommissionen stillede forslag om, at domstolene og de administrative myndigheder skal have pligt til altid at skaffe sig indsigt i og lægge vægt på barnets meninger og ønsker¹⁾, finder forlagsstillerne, at det er væsentligt som fremhævet i Dansk Retspolitisk Forenings forslag, at der til vilkårsforhandlingen knyttes en børnesagkyndig, at dette i øvrigt sker, uanset om forældrene er enige, at barnet uanset alder skal have ret til at overvære vilkårsforhandlingen, og at forhandlingen foregår under ganske anderledes former end i dag, hvor både domstolene og amternes behandling af disse sager allerede i deres form virker så knugende og undertrykkende, at udelukkende formelle rettigheder for børn vil blive illusoriske²⁾.

¹⁾ Børnekommissionens betænkning, side 164.

²⁾ »Mor-barn-far skal skilles«, Dansk Retspolitisk Forening, 1980.

Til punkt 6

Som led i en gradvis myndiggørelse og almindelig demokratisering foreslås stemmeret for de 12-17-årige i lokale anliggender, som direkte vedrører aldersgruppen.

Der kan være tale om kommunale (herunder amtskommunale) folkeafstemninger, f.eks. vedrørende bustakster. Der kan ligeledes være tale om afstemninger vedrørende de kommunale planlægningslove, tilkendegivelser vedrørende lokalplaner, nedlæggelse af en skole, etablering af § 40-veje o.s.v. Og der kan være tale om afstemninger eller tilkendegivelser inden for den enkelte boligforening eller tilsvarende enhed.

(Ordet »stemmeret« i beslutningsforslagets tekst skal således opfattes i bredeste betydning og ikke begrænses til egentlige valg eller afstemninger, men også f.eks. retten til at gøre indsigelse.)

De afgørelser, der her er tale om, har fuldt så stor direkte betydning for børnenes som for de voksnes daglige tilværelse og levevilkår.

Naturligvis kan man ikke afvise en risiko for, at børnene vil blive udsat for manipulation og demagogi. Det gælder som bekendt også i dag for de voksne stemmeberettigede. At gennemskue demagogi er noget, der skal læres. Det læres bedst i sager, man kan overskue, og som vedrører ens dagligdag. Reelt demokrati begynder dér.

Forslagsstillerne mener som bekendt, at de meget afgørende materielle betingelser for reelt demokrati ikke er til stede i vort samfund. Det skal imidlertid ikke afholde os fra at søge de demokra-